

Vestibularis migrén

Komoly Sámuel

PTE ÁOK Neurológiai Klinika, Pécs

Már a XIX. században felismerték, hogy a migrén gyakran társul szédüléssel (1), de ez a felismerés a későbbiekben feledésbe merült. A XX. század utolsó két évtizedében a migrén és a vestibularis eredetű szédülések kapcsolatát újra „felfedezték” és fokozatosan az érdeklődés előterébe került (2, 3).

Világossá vált, hogy a migrénben gyakoribbak a vestibularis eredetű szédüléssel járó kórformák, illetve vice versa utóbbiakban a migrén. Mindezek nem igazak a tenziós fejfájásra. *Brandt, Neuhauser és munkatársai* (3, 4, 5) nevéhez köthető a vestibularis migrén entitásának körvonalazása, melynek prevalenciája az összes migrén mintegy 9-10%-ra tehető, bármely életkorban előfordulhat, a nő:férfi arányt 3:1-re teszik. A vestibularis migrén nem teljesíti a basilaris migrén IHS kritériumait. Előfordul, hogy a szédüléssel járó rohamok éveken keresztül fejfájás nélkül jelentkeznek, vagy a menopausában már nem jelentkezik fejfájás, csak vertigós rohamok, melyek hossza 5 perctől akár néhány óráig is tarthat.

Neuhauser és mtsai javaslata a definitív és lehetséges vestibularis migrén definíciójára:

Definitív vestibularis migrénnek tartják, ha

- 1) epizódikus vestibularis tünetek vannak jelen (spontán forgó szédülés, egyéb mozgásérzet illúzió, fejmozgatási diszkomfort - egyensúlyzavar vagy vertigo, amit a fejmozgatása vált ki),
- 2) a betegnek az IHS kritériumoknak megfelelő aktuális migrénes fejfájása van, vagy ilyen az anamnézisben rekonstruálható, vagy
- 3) két vagy több vertigós roham során a következők közül legalább egy észlelhető: migrénes fejfájás, fotofóbia, fonofóbia, vizuális vagy egyéb migrénes aura,
- 4) nincs jobb magyarázat a beteg tüneteire (ill. egyéb ok kizárható a tünetek hátterében).

Lehetséges vestibularis migrén, ha epizódikus vestibularis tünetek ismétlődnek, és mellettük a következők közül *valamelyik* tünet is észlelhető:

- 1) aktuális, vagy anamnézisben szereplő, IHS kritériumokat kimerítő migrén,
- 2) fotofóbia, fonofóbia, vizuális vagy egyéb migrénes aura jelentkezik a vertigóval kapcsolatban,
- 3) a vertigót olyan tényezők váltják ki, melyek migrén provokáló tényezőként elfogadottak (pl. ételek vagy italok, hormonális változások, alvászavar),
- 4) ha a szédülés migrénben ismert (igazoltan) hatásos gyógyszerekkel megszüntethető.

Irodalom

1. Liveing E. On megrim: sick headache and some allied health disorders: a contribution to the pathology of nerve storms. London:1873:129–48.
2. Kayan A, Hood JD. Neuro-otological manifestations of migraine. *Brain* 1984;107:1123–42.
3. Dieterich M, Brandt T. Episodic vertigo related to migraine (90 cases): vestibular migraine? *J Neurol* 1999;246(10):883–92.
4. Neuhauser H, Leopold M, von Brevern M, et al. The interrelations of migraine, vertigo, and migrainous vertigo. *Neurology* 2001;56(4):436–41.
5. Neuhauser H, Lempert T. Vestibular migraine. *Neurol Clin* 2009;27:379–91.